

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci
žalobce: V.H., B002265, zastoupeného: Mgr. et Mgr. Jan Jung, advokát, Vladislavova 16,
 110 00 Praha 1, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, Poštovní schránka
 21/OAM, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne **25.9.2014**
 č.j. OAM-296/ZA-ZA04-ZA04-2014

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného, jímž nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

Žalobce v **žalobě** tvrdil, že v ČR žije již dlouhou dobu jeho zákonná manželka, u které je též hlášen k trvalému pobytu. Žalobce měl dříve v úmyslu odcestovat do Kyjeva a zde podat na české ambasádě žádost o dlouhodobé vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem rodinného pobytu. Vzhledem k celkové politické a válečné situaci na Ukrajině však má žalobce důvodné obavy o svůj život při návratu do země. Nadto bylo žalobci prostřednictvím české ambasády v Kyjevě několikrát tvrzeno, že v současné době ambasáda nefunguje zcela obvykle jako za míru a že by vyřízení žádosti žalobce trvalo podstatně déle než obvykle. Nadto byl žalobce přesvědčen, že jako bývalý voják by byl nucen nastoupit do ukrajinské armády, a i když zásadně nesouhlasí s politickým režimem země, musel by za tento režim

bojovat ve válečných oblastech země. Žalobce vojenskou kariéru ukončil v roce 2008 jako praporčík ukrajinské armády, kdy zcela záměrně odmítal dále výkon aktivní vojenské služby. V současné době žalobce se svojí ženou očekává narození potomka, když ve vedení poklidného rodinného života vidí žalobce vznešenější smysl svého bytí, než operovat se zbraní v ruce několik tisíc kilometrů od své rodiny, kdy bude nucen zabít své spoluobčany nebo jimi může být zabit. Nesporným činil žalobce rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany podle § 12 odst. a), § 13 a § 14 zákona o azylu a neudělení doplňkové ochrany podle § 14b téhož zákona. Podle žalobce žalovaný řádně nezhodnotil, že žalobce již dříve sdělil, že nesouhlasí zcela se současným politickým směřováním ve státě svého občanství. Žalobce zastává rozdílné politické názory, a má proto odůvodněný strach z pronásledování své osoby podle § 12b zákona o azylu, přičemž tyto důvody měly být podle žalobce žalovaným pečlivěji zkoumány. Žalovaný podle žalobce rovněž dostatečně nezdůvodnil možnost udělení doplňkové ochrany, když v okamžiku svého návratu do země a nedobrovolného nastoupení do ukrajinské armády bude žalobce jistě odvelen do válečných oblastí Luhanska a Doněcka, kde bude ve vážném ohrožení svého života z důvodu vnitřního ozbrojeného konfliktu na Ukrajině. Žalobce měl proto za to, že byly v jeho případě splněny důvody podle § 14a odst. 2 pododstavec c) zákona o azylu. Podle žalobce žalovaný při jakémkoli popisu situace vychází vždy z neaktuálních podkladů, a přestože žalobce vždy poukazoval na aktuální situaci ve své zemi, dokládal aktuální odkazy na relevantní informační zdroje a doplňoval svá tvrzení svědectvím svých příbuzných žijících přímo v zemi, nebyly tyto podklady relevantně hodnoceny. Podle žalobce žalovaný na straně 3 a 4 svého rozhodnutí uvádí odkazy na informační zdroje minimálně půl roku staré a neaktuální. V důsledku toho žalovaný vychází z neúplně zjištěného skutkového stavu. Žalobce k žalobě přiložil průkazku pro těhotné vystavenou na jméno J.H. Při jednání v řízení před soudem žalobce předložil kopii rodného listu svého dítěte M.H., narozené ...

Žalovaný ve **vyjádření k žalobě** navrhl zamítnutí žaloby s tím, že žalobci byla dána možnost seznámit se s podklady, které správní orgán shromáždil. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný vyhodnotil důvody žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany a s ohledem na příběh žalobce hodnotil ve světle informací, které si za tímto účelem v dostatečném množství obstaral a které lze s ohledem na charakter žalobcova příběhu považovat za aktuální. Žalobce totiž o mezinárodní ochranu podle svého vyjádření žádal proto, že zde má manželku a nepodařilo se mu vyřídit si potřebné vízum k pobytu. Na Ukrajinu se nechce vrátit kvůli existující situaci. Je bývalý voják a má obavy z povolání do armády, musel by jít bojovat. Pochází ze západní Ukrajiny. Ukrajinu opustil na pozvání sestry, když na Ukrajině nemohl sehnat žádnou práci. Správní orgán tak dospěl k závěru, že žalobce neměl ve vlasti žádné potíže relevantní z pohledu možného udělení mezinárodní ochrany v některé z jejích forem a ani v případě návratu mu nehrozí nebezpečí vážné újmy. Podle žalovaného obecný nesouhlas žalobce se směřováním Ukrajiny není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany a nelze ho považovat ani za zastávání politických názorů a spojovat s ním i obavu o pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Tvrdí-li žalobce, že má odůvodněný strach z pronásledování pro své politické přesvědčení, je přinejmenším zapotřebí, aby byl schopen doložit, že vůbec nějaké politické přesvědčení má, že je schopen je formulovat a prezentovat, a stává se proto ve své domovské zemi vládním úřadům nebo jiným místům nepohodlným, je proto pronásledován (rozsudek Vrchního soudu ze dne 31.8.1998 č.j. 5 A 514/97). Takové jednání žalobce podle žalovaného nelze z jeho příběhu ani z podané

žaloby seznat, proto žalobce nebyl v zemi původu pronásledován z politických důvodů. Žalovaný poukázal na usnesení NSS ze dne 15.8.2012 č.j. **6 Azs 16/2012-12**, podle něhož samotné povolání k výkonu vojenské služby není pronásledováním z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, byť by výkon této služby byl spojen s rizikem účasti na bojových akcích či ve válečném konfliktu. Nutnost konat vojenskou službu nelze vnímat jako pronásledování ani jako vážnou újmu, neboť je jednou z nejzákladnějších státoobčanských povinností, a stejně tak nelze za vážnou újmu považovat případný postih v případě odmítnutí nastoupení vojenské služby. Podle žalovaného jím použité informace jsou aktuální i přes nestabilní a vyvíjející se situaci na Ukrajině, která je vzhledem k informacím z médií obecně známá. Žalováním použité informace zachycují politicko-bezpečnostní situaci, která je v základních aspektech významných pro posouzení žalobcovy žádosti o udělení některé z forem mezinárodní ochrany platná i k datu napadeného rozhodnutí. Žalobce sám nedoplnil informace, jak vyplývá z protokolu o seznámení s podklady rozhodnutí. Ve spisu se nenacházejí žádné žalobcovy konkrétní odkazy na informační zdroje.

Ze **správního spisu** vyplývá, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 9.7.2014. Ve své žádosti uváděl, že on sám ani nikdo z jeho rodiny není členem žádné politické strany či jiné organizace a nikdy nebyl. Vykonával však vojenskou službu v letech 1993 až 2008 jako řidič protivzdušné ochrany, byl tedy povoláním voják. Svoji vlast opustil v únoru 2014, kdy přijel na pozvání své sestry. Na Ukrajině nemohl najít žádnou práci. Dříve pracoval v Polsku, a když se z Polska vrátil, na Ukrajině nebyla žádná práce. Požádal o udělení mezinárodní ochrany z toho důvodu, že zde má manželku. Seznámil se s ní v době, kdy již pracoval v Polsku a jezdil do ČR na návštěvu za sestrou. Znájí se již 2 roky. V únoru 2014 zde uzavřeli sňatek. Žalobce žádal o dlouhodobé vízum, bylo mu ale řečeno, že to musí požádat na Ukrajině. Na Ukrajinu se ale nechce vrátit kvůli situaci, která tam panuje. Jako bývalý voják má obavy, že by byl povolán do armády. To je hlavní důvod jeho žádosti. Je nereálné, aby podával žádost o vízum na Ukrajině. Jako bývalého vojáka by ho odvedli do armády a musel by bojovat, což nechce. V ČR chce žít se svou rodinou, když jeho manželka je těhotná. Byl již v ČR v letech 2012 až 2014 na návštěvách své sestry. Naposledy si navazoval spojení se zastupitelským úřadem v ČR, tedy prostřednictvím svého mateřského státu, v únoru 2014, kdy mu byly vyřizovány dokumenty pro sňatek. V případě návratu do vlasti se obává, že ho odvedou do armády. Dostal by příkaz a musel by jít zabíjet. V příloze k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kde vlastnoručně uváděl důvody své žádosti, uvedl „nechci jet na Ukrajinu kvůli tomu, že je tam válka. Jsem voják v záloze. Nechci bojovat. Mám tady manželku, čekáme dítě.“ K tomu žalobce předložil oddací list ze dne 3.3.2014. V pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce uváděl, že v prosinci 2013 podával žádost o pracovní vízum, tato žádost ale byla zamítnuta. Bylo uvedeno, že firma, ve které chtěl pracovat, totiž neexistuje. Žalobce adresu na tuto firmu dostal, bylo mu řečeno, že tady může pracovat. Firma měla být v Plzni. Kontakt na ni dostal, když byl v Polsku. Jeho žádost o vízum byla zamítnuta, a tak mu sestra začala vyřizovat pozvání na 100 dnů. Vízum však dostal jen na 30 dnů. Myslel si, že po 30 dnech se vrátí na Ukrajinu a vyřídí si další vízum. Z pozvání mu zbývalo ještě 60 dnů. Dne 28.2.2014 se zde oženil. V té době již byla na Ukrajině velmi neklidná situace, v některých oblastech Ukrajiny se již začalo bojovat. Žalobce podal žádost o sloužení s rodinou, ale byla mu zamítnuta. Pak podal žádost na strpění pobytu. Ta mu také byla zamítnuta. Jeho manželka je ruské státní příslušnosti, žije v ČR 10 let a má zde trvalý pobyt. Po uzavření sňatku šli na cizineckou policii v Karlových Varech,

kde mu řekli, že mu vízum mohou ještě prodloužit o měsíc. Pak si může podat žádost o vízum za účelem sloučení rodiny. Než o tomto bylo rozhodnuto, podal žalobce žádost o vízum na strpění. Advokát mu tehdy řekl, že žádost o vízum na sloučení rodiny se musí podávat na Ukrajině, že tedy musí odjet a vyřizovat to tam. Když mu skončilo poslední vízum, šel na policii do Karlových Varů, kde mu řekli, že už si nestihne ani odjet a že jedinou jeho možností je tady požádat o azyl. V té době již byla situace na Ukrajině složitá. Žalobce si říkal, že když tam pojede, stejně nedokáže dokumenty vyřídit, byl tam chaos a žalobce slyšel, že lidé mají potíže s vyřizováním dokladů, že úřady pořádně nepracují. Žalobce se obával, že po návratu do vlasti by také musel nastoupit do armády, protože má vojenskou povinnost, ta je u nich do věku 55 let. Mají právo ho do armády povolat. Nyní se to týká všech mužů, kteří vykonali základní vojenskou službu. Všechny povolávají. Ne, že by museli všichni jít povinně, dostávají ale povolávací rozkaz, ten posílají, komu chtějí. A žalobce byl voják z povolání, bude určitě tedy více na očích. A když se nedostaví na vojenskou správu, bude mít kvůli tomu problémy. Kdyby byla vyhlášena vojenská pohotovost, museli by však do armády nastoupit úplně všichni. Nyní zatím jenom kdo se tam vyskytuje, toho seberou. Žalobci nebylo známo, zda dostal nějaký povolávací rozkaz, ale volal svým kamarádům, s nimiž sloužil a všichni jsou zase v armádě. Situace na Ukrajině je velmi kritická, dvě oblasti jsou úplně bez vody, elektřiny a plynu. Z ostatních oblastí lidé posílají pomoc, ale ta tam vůbec nedorazí. Tyto oblasti jsou oblastmi Doněcka a Luhanska. V oblasti žalobce to byla oblast Žytomyrská, tam jsou podle žalobce zátarasy na silnicích. Na těchto postech nechťejí pouštět lidi, kteří se ze západní Ukrajiny vydali na východ, aby tam pomáhali. Dochází k různým konfliktům a šarvátkám. Žalobce má příbuzné na Zakarpatí a pochází z města Chust. Uváděl, že odjel z Chustu v roce 1993 a od té doby žije v Žytomyrské oblasti. Je ale s rodinou v kontaktu a říkali mu, že muži dostávají pozvánky na vojenskou správu, jinak je tam však situace celkově klidná.

Dne 11.7.2014 byl žalobce seznámen s podklady pro rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, uváděl, že se s nimi nechce seznamovat, ani je doplnit. Součástí správního spisu je zpráva ČTK z 21. května 2014 obsahující přehled hlavních událostí na Ukrajině, zpráva Ministerstva ČR ze dne 25.2.2014 na téma svoboda na Ukrajině v roce 2014, informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 16.4.2014 o aktuální bezpečnostní, politické a ekonomické situaci na Ukrajině zmiňující, že Ukrajina dne 12. dubna 2014 vyhlásila antiteroristickou operaci proti separatistům. Z hlediska bezpečnostního je situace na západě včetně hlavního města Kyjeva klidná. Dále je ve spisu zpráva Evropské komise o pokroku v zemi za rok 2013 datovaná 27.3.2014, informace zastupitelského úřadu v Kyjevu ze dne 10.3.2014 o nové ukrajinské vládě, zpráva OBSE ze dne 23. dubna 2014, informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 29.5.2014 charakterizující situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti. Ohledně ekonomických žadatelů se jejich situace po návratu do vlasti zásadně nemění. Ukrajinská legislativa neumožňuje postih neúspěšných žadatelů. Nejsou známy okolnosti, že by po návratu do vlasti byly tyto osoby vystaveny znevýhodňování nebo diskriminaci ze strany státních orgánů. Po návratu do vlasti tito občané nečelí větším problémům než ostatní. Ve správním spise je založena i zpráva zastupitelského úřadu v Kyjevě ze dne 26.5.2014 o výsledcích ukrajinských prezidentských voleb a zpráva pro kongres USA ze dne 24.3.2014.

Žalovaný v odůvodnění **napadeného rozhodnutí** uváděl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je obava žalobce z aktuální bezpečnostní situace na Ukrajině. V ČR pobývá na základě povolení k trvalému pobytu jeho manželka - občanka Ruské federace, se kterou chce být zde. Správní orgán dospěl k závěru, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost, směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Ve své žádosti žalobce sdělil, že nebyl nikdy členem žádné politické strany ani jiné organizace, a neuvedl, že se ve své vlasti jakkoli politicky angažoval či měl jakékoli potíže spojené s uplatňováním politických práv a svobod. Správní orgán konstatoval, že žalobce nebyl ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod podle § 12 písm. a) zákona o azylu. Správní orgán nedospěl ani k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, tedy z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Situaci žalobce správní orgán posuzoval na základě výše uvedených informací, podle kterých poté, co tehdejší prezident Ukrajiny Janukovyč oznámil, že nepodepíše asociační dohodu s Evropskou unií, příznivci užších vztahů s Evropou začali okupovat kyjevský Majdan - náměstí Nezávislosti a několik okolních budov včetně městské radnice. Poté došlo k masivnímu nárůstu účasti na protestech v Kyjevě, v jiných ukrajinských městech probíhaly menší protesty. Následně ukrajinský parlament odvolal Janukovyče z funkce prezidenta. Krajské orgány uspořádaly referendum o připojení Krymu k Rusku a následně převzalo Rusko nad Krymem vojenskou kontrolu. Počátkem dubna se vyostřila situace na jihovýchodě Ukrajiny, zejména na Charkov, Doněck, Luhansk, Slavjansk, Kramatorsk, kde vypukly boje mezi proruskými radikály a oficiálními ukrajinskými silami. Následně V květnu proběhly prezidentské volby. Situace podle zpráv se na východě země neustále zhoršuje, dochází k bojům. V důsledku situace na jihovýchodě země se zvýšilo vystěhovalectví Ukrajinců na západ země. Z bezpečnostního hlediska situace je klidná na západu a ve středu země včetně hlavního města Kyjeva a k politickým perzekucím nedochází. Podle správního orgánu žadatel popřel, že by kdy ve vlasti měl jakékoli problémy kvůli své rase, náboženství, národnosti či z jiných azylově relevantních důvodů. Naopak sám uvedl, že s tamními státními orgány ani s bezpečnostními složkami nikdy žádné problémy neměl. Za hlavní důvod svého odchodu z vlasti označil skutečnost, že chtěl odjet do ČR za prací a uzavřít zde sňatek se svou současnou manželkou. Žádost o mezinárodní ochranu podal, jak sám uvedl, z toho důvodu, že byl neúspěšný se svou snahou zajistit pobyt na základě sloučení rodiny, protože příslušnou žádost by musel podat na Ukrajině. Podle správního orgánu výčet důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu je taxativní, což znamená, že z jiných důvodů nelze azyl udělit. Právní úpravu pobytu cizinců na území ČR obsahuje zákon č. **326/1999 Sb.**, o pobytu cizinců. Správní orgán odkázal na rozsudek NSS v Brně č.j. **7 Azs 180/2004** ze dne 24.2.2005, podle něhož azylové řízení je prostředkem poskytnuté ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu v ČR, či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na složitost mechanismu, který tento upravuje. V případě žalobce

podle správního orgánu jde o osobu, která ve vlasti nikdy neměla žádné potíže se státními orgány své země a žalobce ani nezmínil jakoukoli diskriminaci své osoby z azylově relevantních důvodů a odkazuje na tu skutečnost, že úmysl dosáhnout odjezdem do zahraničí zlepšení své ekonomické situace za důvod pro udělení mezinárodní ochrany vůbec nelze považovat. Ekonomická situace v zemi původu nečiní z dané osoby uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951, byť by životní podmínky v dané zemi byly sebevíc tíživé, ledaže by ekonomická opatření mající nepříznivý dopad na životní úroveň určité osoby byla skrytě namířena proti určité národnostní, rasové, či politické skupině. Nic takového v případě žalobce nebylo zjištěno. Správní orgán odkázal na obstarané informace, podle nichž je Ukrajina v podstatě na hranici bankrotu. Tato nedobrá hospodářská situace podle správního orgánu však jistě postihuje velkou část občanů země bez rozdílu, a žadatelem tvrzené ekonomické potíže tak rozhodně nelze považovat za důvody relevantní ve smyslu zákona o azylu. K žalobcem vysloveným obavám ze současné bezpečnostní situace na Ukrajině správní orgán konstatoval, že osoby, které byly donuceny opustit svou vlast na základě mezinárodního nebo ozbrojeného národního konfliktu, nejsou podle příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka podle Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 a podle Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků z roku 1967 považovány za uprchlíky, pokud nelze současně prokázat existenci jejich pronásledování z důvodů stanovených zákonem o azylu. Přestože bezpečnostní situace je na jihu a východě Ukrajiny aktuálně složitá, nelze na základě citovaných rozhodnutí rozhodně hovořit o tom, že by na Ukrajině probíhal vnitřní ozbrojený konflikt. Dle aktuálních zpráv infobanky ČTK dochází pouze k lokálním střetům jednotlivých uskupení separatistů a zástupců vládní moci, zejména v Doněcké a Luhanské oblasti a situace na západě a středu země je klidná a občané Ukrajiny své případné aktuální potíže řeší prostým přestěhováním v rámci země. Žalobce je ukrajinské národnosti a před svým odjezdem žil v západní části Ukrajiny, konkrétně v Žitomirské oblasti, tedy v místech nacházejících se pod plnou kontrolou vlády premiéra Jaceňuka. Žitomirská oblast s problematickými oblastmi Doněckou a Luhanskou přímo nesousedí, a místo trvalého pobytu žalobce tedy není v současnosti střety vládních vojsk a povstalců nijak zasaženo. Co se týče obavy žalobce z nástupu vojenské služby, správní orgán uvedl, že snaha vyhnout se nástupu vojenské služby není sama o sobě důvodem k udělení azylu podle zákona o azylu. Branná povinnost je legitimní občanskou povinností, což uznává nejen Úmluva o právním postavení uprchlíků z roku 1951, ale i mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Podle Úmluvy z roku 1951 není ani vyhýbání se nástupu vojenské služby či dezerce, byť by byla trestná, důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, neboť podle Příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka vydané v roce 1979 člověk jasně není uprchlíkem, pokud jeho jediným důvodem pro dezerci či vyhýbání se nástupu vojenské služby je jeho averze vůči vojenské službě nebo strachu z boje. Správní orgán odkázal i na judikát Vrchního soudu v Praze sp. zn. **6 A 508/97**. Podle správního orgánu mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoli však před jakýmkoli negativními jevy v zemi původu, nýbrž jen z důvodů upravených v tomto zákoně. Správní orgán tak neshledal odůvodněný strach z pronásledování z důvodů uvedených v **§ 12 písm. b) zákona o azylu**. Dále správní orgán konstatoval, že z výpovědi žalobce ani ze zjištění správního orgánu nevyplývá, že by v ČR byl udělen azyl některému z rodinných příslušníků žadatele ve smyslu ust. **§ 13 zákona o azylu**. Z výpovědi žadatele pak ani ze zjištění správního orgánu nevyplýval žádný

zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle **§ 14 zákona o azylu**. Žalobce je právně způsobilou dospělou osobou schopnou vydělat si vlastní práci na život. Jeho zdravotní stav je v pořádku. Sice uvedl, že se na území ČR nachází jeho manželka, avšak existenci rodinných vazeb na území ČR nelze považovat za důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů. V této souvislosti správní orgán odkázal na rozsudek NSS ze dne 15.10.2003 sp. zn. **3 Azs 12/2003** a na rozsudek ze dne 28.4.2011 sp. zn. **1 Azs 5/2011**. Nadto správní orgán uvedl, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a žalobce se jeho udělení nijak výslovně nedomáhal. Správní orgán současně posuzoval otázku možnosti udělení doplňkové ochrany podle **§ 28 zákona o azylu**. Vycházel především z výpovědi žalobce a ze shromážděných informací. Poukázal na to, že žalobce nenavrhol žádné další podklady pro rozhodnutí ve věci, ani proti uvedeným zdrojům informací a způsobu jejich získání nevyslovoval žádné námitky. Žalobce neuvedl a správní orgán nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žadateli hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Trest smrti byl na Ukrajině zrušen již v roce 2000, což vyplývá z předložených zpráv. Dále správní orgán vycházel z rozsudků Evropského soudu pro lidská práva, podle z nichž pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení článku 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Aby bylo možné pokládat trest za ponižující a aplikovat na něj článek 3 Evropské úmluvy, musí ponížení dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Dle názoru správního orgánu lze doplňkovou ochranu shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí. Správní orgán nezjistil žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že by žalobce na Ukrajině byl vystaven skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy ve smyslu **§ 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu**, tedy nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. V případě žalobce se jedná o osobu, která neměla nikdy žádné potíže se státními orgány své země a proti které nikdy nebylo vedeno trestní stíhání. Za v podstatě jediný důvod svého odjezdu z vlasti označil žalobce snahu dosáhnout odjezdem do zahraničí zlepšení své ekonomické situace a na území ČR plánoval uzavřít sňatek se svou nynější manželkou. Ekonomická situace v zemi původu nečiní z dané osoby uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků, a není tedy ani důvodem pro udělení azylu, byť by životní podmínky v dané zemi byly sebevíc tíživé. Nic takového v případě žalobce nebylo zjištěno. Nedobrá hospodářská situace na Ukrajině jistě postihuje velkou část občanů země bez rozdílu. Nutnost vykonat vojenskou službu nelze vnímat jako vážnou újmu, neboť ta je jednou ze základních státoobčanských povinností, a nelze za vážnou újmu považovat ani případný postih, kterému by byl žadatel vystaven v případě odmítnutí nastoupit výkon vojenské služby. Správní orgán dodal, že vyhnutí se vojenské službě je trestným činem i v ČR. Podle správního orgánu nenásvědčuje nic tomu, že by žalobce byl po návratu do vlasti jakkoli postižen za svoji azylovou žádost. Na základě toho nedospěl správní orgán k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu **§ 14a odst. 1 nebo 2 písm. b) zákona o azylu**. Dále správní orgán konstatoval, že v zemi původu zhoršená bezpečnostní situace panuje pouze ve dvou oblastech z celkového počtu 24, na které je Ukrajina administrativně rozdělena. Ve zbytku země je bezpečnostní situace stabilní a občané Ukrajiny své případné aktuální potíže řeší prostým přestěhováním v rámci země. Správní orgán poukázal na to, že žalobce před svým odjezdem z vlasti žil v západní části Ukrajiny v Žitomyrské oblasti, tedy v místech nacházejících se pod plnou kontrolou současné vlády. Místo trvalého pobytu žalobce tedy není v současnosti střety nijak zasaženo. Správní orgán shrnul, že v zemi původu žalobce neprobíhá takový ozbrojený

konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Případné vycestování žalobce nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR. Žalobce sice uvedl, že na území ČR pobývá jeho manželka, avšak samotná existence rodinných vazeb nemůže být důvodem k udělení mezinárodní ochrany v žádné její podobě. Správní orgán odkázal na rozsudek NSS ze dne 8.1.2009 sp. zn. 2 Azs 66/2008 a na další, z nichž vyplývá, že rodinné vazby cizince v ČR nejsou důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle zákona o azylu. Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24.2.2011 sp. zn. 4 Az 9/2010 v případě, kdy zamýšlí cizí státní příslušník realizovat svůj rodinný život na území ČR, má možnost využít k tomu standardních institutů, které mu český právní řád prostřednictvím zákona o pobytu cizinců právě za tímto účelem poskytuje, nikoli se snažit o jejich obcházení. Pokud vlastní vinou přestal splňovat podmínky stanovené českým právním řádem pro pobyt cizinců v ČR, nelze v tom spatřovat porušení mezinárodních závazků ze strany ČR. Správní orgán konstatoval, že jak žalobce, tak i jeho manželka jsou cizími státními příslušníky a jejich společné soužití je možné kdekoli, kde jim bude povolen pobyt. Zcela jistě tomu nemusí být pouze v ČR, ale např. také na Ukrajině nebo v Ruské federaci. Správní orgán zdůraznil, že realizace soukromého a rodinného života žalobce podmíněna pobytem v ČR není. Na základě toho dospěl správní orgán k závěru, že žalobce nesplnil zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Z výpovědi žalobce, z evidence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany, ani ze zjištění správního orgánu nevyplynulo, že by v ČR byla udělena doplňková ochrana některému z jeho rodinných příslušníků ve smyslu § 14b zákona o azylu a z tohoto důvodu doplňkovou ochranu správní orgán rovněž neudělil.

Žaloba není důvodná.

Podle tvrzení žalobce obsaženého v žalobě se žalovaný nezabýval otázkou nesouhlasu žalobce s oficiální politickou orientací země jeho původu. Tato námitka směřuje proti vadnému právnímu posouzení věci v rozsahu § 12 písm. b) zákona o azylu.

Podle § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod (písm. a), nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště (písm. b).*

Žalobce se v žádné fázi azylového řízení nezmiňoval, že by se v zemi původu snažil realizovat sám či ve spojení s jinými osobami jakékoliv z politických práv, resp. svobod výše vyjmenovaných. Rovněž netvrdil, že by vyvíjel jakékoliv politické aktivity. Již z tohoto důvodu v případě žalobce absentovaly zákonné podmínky pro udělení azylu na podkladě § 12 písm. a) zákona o azylu.

Smyslem práva azylu je poskytnout žadateli mezinárodní ochranu. Nejde však o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu; nárok na udělení azylu vzniká jen z důvodů v zákoně taxativně stanovených. Žalobce v azylovém řízení netvrdil, že by se obával, že ve své vlasti bude pronásledován z některého z diskriminačních důvodů

vyjmenovaných v § 12 písm. b) zákona o azylu. Obecný nesouhlas s politickou situací v zemi původu nelze podřadit pod důvody obav z pronásledování, které jsou vyjmenovány taxativně v § 12 písm. b) zákona o azylu.

Soud se ztotožnil se způsobem posouzení situace u žalobce, jak to učinil žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí, které je výše podrobně citováno. Žalobce v žalobě zdůrazňoval své důvody, pro které žádal o azyl. Jednak šlo o důvod rodinný, tedy že zde má rodinu, a jednak o důvod ekonomický, tedy že zde měl zájem o zaměstnání a jednak kvůli obavě z toho, že by při návratu byl odveden jako voják, neboť byl vojákem z povolání. Ani jeden z těchto tří důvodů není z hlediska azylového zákona relevantním důvodem pro udělení azylu, což podrobně zdůvodnil žalovaný. Pracovní pobyt či pobyt z rodinných důvodů lze řešit pouze prostřednictvím zákona o pobytu cizinců. Pro řešení problémů žalobce lze využít právních instrumentů upravených v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nikoliv zákona o azylu, který je specifický a dopadá na jiné životní situace cizinců (pronásledovaných či osob, jimž reálně hrozí pronásledování z azylově relevantních důvodů). Na tomto závěru nic nemění ani skutečnost, že je ztížena možnost žalobce získat povolení k pobytu v ČR tím, že podáním žádosti na Ukrajině je ohrožen povolávacím rozkazem.

Ohledně povolávání k výkonu vojenské služby správně žalovaný poukázal na to, že se jedná o základní občanskou povinnost ve vztahu ke státu, jehož občanství žalobce má. Stejně to platí i v ČR. Soud považuje za správný i poukaz žalovaného na rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 6 A 508/97, který dopadá na tyto situace, a podle něhož *povolávání k výkonu vojenské služby samo o sobě není pronásledováním z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení, byť by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Strachem z pronásledování rovněž není obava, že by v souvislosti s dezercí z armády mohl být trestně stíhán.*

Žalovaný interpretoval ustanovení § 12 písm. a) i písm. b) zákona o azylu v souladu se stávající judikaturou a odpovídajícím způsobem je aplikoval na zjištěný skutkový stav.

Další žalobní námitka se týkala nedostatečného posouzení situace v zemi původu a nedostatečného obstarávání si podkladů. Soud tomuto tvrzení nepřisvědčil. Z výše provedeného shrnutí jednoznačně vyplývá, že žalovaný opatřil velké množství informací o politické situaci na Ukrajině a z jejich obsahu vyplývá, že jsou dostatečně aktuální a platné ke dni vydání napadeného rozhodnutí. Správní orgán rovněž správně poukázal na to, že žalobce neprojevil ve správním řízení zájem na doplnění informací, ani nic nenamítal proti informacím obstaraným správním orgánem. Současně je nutno tyto informace konfrontovat s obsahem žalobcovy žádosti o azyl, která nebyla azylově relevantní. Soud tudíž nemá za to, že by rozhodnutí bylo z tohoto hlediska nedostatečné a řádně odůvodněno či že by bylo nepřezkoumatelné.

Podle § 14a zákona o azylu se doplňková ochrana udělí žadateli, jestliže nebudou splněny důvody pro udělení azylu a bude-li zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, by mu hrozilo **skutečné**

nebezpečí vážné újmy, a nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.

Z výše shrnutého odůvodnění napadeného rozhodnutí je také zřejmé, že se žalovaný podrobně zabýval i možnými důsledky návratu žalobce do vlasti. Soud má za správný závěr žalovaného, že u žalobce nebyla shledána hrozba nebezpečí vážné újmy ve smyslu cit. § 14a odst. 2 zákona o azylu. Na danou situaci podle názoru soudu lze aplikovat právní názor vyslovený v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21.4.2011 čj. **1 Azs 5/2011 - 36**, podle něhož *"ustanovení čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Při stanovení rozsahu povinností státu je v tomto směru nutno zvážit okolnosti konkrétního případu a v této souvislosti štrasburský soud bere v úvahu mimo jiné i případné extraterritoriální účinky čl. 8 Úmluvy. V případě stěžovatele je však zřejmé, že nutnost vycestování natolik zásadní zásah do jeho osobního života nepředstavuje. S ohledem na stupeň integrace dotčených cizinců v České republice, na možnost jejich návratu do země původu a na další relevantní okolnosti nelze dovodit, že by zrovna Česká republika byla jedinou zemí, v níž by mohli společně naplňovat svůj soukromý, potažmo rodinný život."* Zdejší soud má v projednávané věci stejně jako žalovaný za to, že žalobci s ohledem na jeho vyjádření ohledně předchozího (z politického hlediska) bezproblémového pobytu na Ukrajině nic nebrání realizovat rodinný život s manželkou v zemích jejich státní příslušnosti.

V případě návratu do vlasti se žalobce obával také počínajícího válečného konfliktu povolání k výkonu vojenské služby. K tomu soud uvádí, že ve správním soudnictví přezkoumávají soudy napadené rozhodnutí podle právního a skutkového stavu, který zde byl v době vydání napadeného rozhodnutí. Soud má za to, že z výše shrnutého odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že se žalovaný touto otázkou zabýval a že neshledal u žalobce důvodnou obavu z návratu do země původu z hledisek relevantních dle zákona o azylu. Ohledně občanské povinnosti k výkonu vojenské služby se soud již vyjádřil výše a uvedené důvody platí i ve vztahu k doplňkové ochraně. Dále soud s ohledem na to, že žalobce v zemi původu nepobýval v oblastech, v nichž konflikt hrozil, dospěl k závěru, že žalovaný neporušil ani ust. § 14a zákona o azylu.

Na základě výše uvedeného soud neshledal žalobní námitky důvodnými, a žalobu proto zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení rozsudku. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Plzni dne 2. března 2015

**Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně**

Za správnost vyhotovení:
Bc. Michaela Karásková